

Politika

Bulgārija ir parlamentāra republika. Izpildvaru īsteno valdība ar premjerministru priekšgalā. Likumdošanas varu īsteno valdība un parlaments - Nacionālā Asambleja (*Narodno Subranie*). Tiesu vara ir neatkarīga no izpildvaras un likumdošanas varas. Valdošās partijas ir post komunistiskā Bulgāru Sociālistu partija un nacionāli liberālā kustība *Simeon II*. Tiesu vara ir neatkarīga no likumdošanas varas un izpildvaras.

Izpildvara

Bulgārijas valsts galva ir prezidents, kuru ievēl tiešās vēlēšanās uz pieciem gadiem, bet ne vairāk kā uz diviem pilnvaru termiņiem. Prezidents ir bruņoto spēku virspavēlnieks un Nacionālās drošības konsultatīvās padomes priekšsēdis, viņš simbolizē nācijas vienotību un pārstāv valsti starptautiski. Viņa pienākumos ietilpst vēlēšanu un referendumu datuma nolikšana; prezidents paraksta starptautiskos līgumus, izskata nacionālos drošības jautājumus. Prezidentam ir tiesības iesniegt Nacionālai Asamblejai (parlamentam) likumprojektu otrreizējai izskatīšanai (veto tiesības).

Izpildvaru īsteno Bulgārijas Ministru kabinets, kuru vada premjerministrs. Ministru kabinetu veido parlamenta valdošā partija sadarbībā ar koalīcijas partneriem. Ministru kabinets izstrādā valsts politiku, pieņem budžetu un citus normatīvos aktus. Parlaments balso par Ministru kabinetu un var izteikt tam neuzticību. Pēc neuzticības balsojuma Ministru kabinetam jāatkāpjas.

Bulgārijas ministrijas:

- Zemkopības un pārtikas apgādes ministrija
- Kultūras ministrija
- Aizsardzības ministrija
- Ekonomikas, enerģētikas un tūrisma ministrija
- Jaunatnes, izglītības un zinātnes ministrija
- Fiziskās attīstības un sporta ministrija
- Vides un ūdens ministrija
- Finanšu ministrija
- Ārlietu ministrija
- Veselības ministrija
- Iekšlietu ministrija
- Tieslietu ministrija
- Darbaspēka un sociālo lietu ministrija
- Reģionālās attīstības un publiskā darba ministrija
- Transporta, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ministrija

Likumdošanas vara

Likumdošanas varu īsteno vienpalātas parlaments - Nacionālā Asambleja, saukta par Tautas Sapulci (*Narodno Sabranie*). Parlaments sastāv no 240 deputātiem, kurus ievēl amatā uz 4 gadiem. Lai iekļūtu parlamentā, partijai vai koalīcijai jāpārvar 4% vēlēšanu barjera. Parlaments nodarbojas ar likumu pieņemšanu, budžeta, starptautisku līgumu un konvenciju apstiprināšanu, nosaka prezidenta vēlēšanu datumu, piesaka karu un lemj par karaspēka izvietojumu ārpus Bulgārijas teritorijas. Parlaments ieceļ tā priekšsēdētāju, kā arī izveido pastāvīgās un pagaidu komisijas.

Vēlēšanu tiesības Bulgārijā ir pilsoņiem, kas sasnieguši 18 gadu vecumu.

Tiesu vara

Bulgārijas tiesu sistēma sastāv no reģionālajām, rajona un apelācijas tiesām, kā arī Augstākās kasācijas tiesas, Augstākās Administratīvās tiesas un kara tiesām. Augstākās kasācijas tiesas prezidentu un Augstākās Administratīvās tiesas prezidentu un ģenerālprokuru ievēl Augstākā tiesnešu padome un apstiprina Bulgārijas Republikas prezidents.

Bulgārijas Konstitucionālā tiesa izskata likumu un valdības parakstītu starptautisku vienošanos atbilstību valsts konstitūcijai. Parlaments ievēl 12 Konstitucionālās tiesas tiesnešus, kuri amatā stājas uz 9 gadiem.

Administratīvais iedalījums

Bulgārijas Republika administratīvi iedalās 28 apgabalos un 263 pašvaldībās. Apgabalu vadītājus ieceļ valdība.